

Vedeta de nume geografic

Capitolul 23 din *AACR2R* cuprinde reguli pentru alegerea numelui (regulile 23.2-23.3), adăugiri la numele de locuri (regula 23.4) și modificări la numele de locuri (regula 23.5). Problemele care apar la alegerea numelui de loc sunt, adesea, legate de alegerea între o formă în limba engleză și o formă într-o altă limbă sau de folosirea unui nume de loc atunci când numele respectiv a fost modificat. În ceea ce privește adăugirile la numele de locuri, problemele care apar sunt legate de alegerea numelui teritoriului mai mare care este considerat cel mai util pentru identificare (de exemplu la numele unui oraș se poate adăuga numele de district, stat și/sau țară?). O altă problemă care poate necesita modificarea unui nume implică folosirea unui termen care indică un tip de jurisdicție. Problema este dacă se face intrare la acel termen în condițiile în care numele respectiv este de obicei cunoscut sau listat la alt element al numelui (de exemplu Kreis Lippe, un district din Germania, este de obicei listat la Lippe). Scopul acestui capitol este de a prezenta regulile folosite pentru rezolvarea acestor probleme.

O vedetă creată pe baza *AACR2R*, Capitolul 23, este codificată în câmpurile 110, 651, 710 sau 810 în formatul *MARC 21* fie că funcționează ca intrare principală, vedetă de subiect sau intrare suplimentară fie că începe o serie (colecție). Câmpurile 110, 710 și 810 sunt pentru denumiri de colectivități, iar în aceste cazuri numele unei singure jurisdicții este codificat ca o colectivitate. Totuși, în câmpurile de subiecte, există cifre separate pentru colectivități (610) și nume geografice (651). Jurisdicțiile de sine stătătoare sunt codificate ca nume geografice.

Seleție de reguli și exemple

REGULA 23.2. REGULI GENERALE

Regulile generale implică alegerea unui nume dintre formele variante întâlnite pentru acel nume.

23.2A. Forma engleză

AACR2R recomandă folosirea formei engleze a unui nume de loc și precizează că această formă se stabilește pe baza listelor de denumiri geografice și a altor surse de referințe publicate în țările în care se vorbește limba engleză. Dacă există îndoieli, se folosește forma națională. Exemple:

Forme de nume întâlnite: Brasil
Brazil

Vedeta: Brazil

Forme de nume întâlnite: Bucharest
București
Bucuresci
Bukharest
Bucarest

Vedeta: București (România)

Pentru stabilirea vedetelor de nume geografice din Statele Unite ale Americii, LC folosește Geographic Names Information System (GNIS), the United States Board on Geographical Names' (BGN) domestic names system. The *Rand McNally Commercial Atlas and Marketing Guide* este folosit ca backup atunci când accesul web nu este disponibil. Pentru numele de locuri din Australia și Noua Zeelandă se folosește the GEOnet Names Server (GNS) al the Defence Mapping Agency, care are o listă recentă de denumiri geografice folosită ca backup. Pentru numele de locuri din Marea Britanie se folosește o ediție recentă a *The Ordnance Survey Gazetteer of Great Britain*; vedetele pentru numele de locuri din Canada sunt cele oferite de Biblioteca Națională a Canadei. Pentru alte nume, vedeta se stabilește pe baza formei întâlnite în lucrarea de catalogat, cu consultarea formei regăsite pe site-ul the GNS. Se folosește întotdeauna o formă engleză cu o utilizare generală, chiar și atunci când forma recomandată de the BGN este forma națională. Interpretarea regulii de către LC oferă adresele web ale resurselor menționate în acest paragraf. (CSB 109:26-27).

LC a publicat câteva decizii pentru cazurile mai complicate, chiar dacă intră în contradicție cu recomandările din *AACR2R*. Aceste cazuri includ China, Germania (înainte și după unificare), Marea Britanie, Coreea, câteva entități denumite „Londra”, fosta Uniune Sovietică și Washington, D.C. (CSB 109: 30-32).

23.2B. Forma națională

23.2B1. Se folosește forma numelui de loc în limba oficială a țării atunci când nu există o formă engleză cu o utilizare generală. Exemple:

Vedete: [nu există o formă engleză în uz]
Pistoia (Italia)
Tétagne (Franța)
Tromsø (Norvegia)

Vedeta: [forma engleză, Brunswick, nu are o utilizare generală]
Braunschweig (Germania)

În cazurile în care într-o țară există mai multe limbi oficiale, se folosește forma cel mai frecvent folosită în sursele de referință în limba engleză. Exemplu:

Forme de nume întâlnite: Bruxelles
Brüssel
Brussels

Forma cel mai frecvent folosită în sursele de referință în limba engleză:

Brussels

Vedeta: Brussels (Belgia)

Notă: Nu există nicio regulă pentru diferitele ortografieri ale unui nume în aceeași limbă. Din cauza similitudinii dintre regulile pentru numele geografice și regulile pentru denumirile de colectivități, se admite că regulile necesare, precum regula pentru ortografiere, pot fi preluate din *AACR2R* capitolul 24 și aplicate numelor geografice. Regula 24.2C precizează că pentru ortografiere variante ale unui nume, se folosește forma care rezultă dintr-o schimbare oficială a ortografiei sau, dacă nu se aplică această regulă, se folosește scrierea predominantă. Exemplu:

Ortografierea originală: Tandjungpinang, Indonezia
Noua ortografiere oficială: Tanjungpinang, Indonezia
Alte variante întâlnite: Tandjoengpinang
Tandjung Pinang
Tanjung Pinang
Vedeta: Tanjungpinang (Indonezia)

REGULA 23.3. SCHIMBAREA NUMELUI

Dacă numele unui loc se schimbă, se folosesc în înregistrările din catalog cât mai multe nume, conform recomandărilor din *AACR2R*, Capitolul 24. Regula menționează în principal regulile 24.3E, 24. 4C4 și 24.7B4, dar permite, de asemenea, și folosirea altor reguli relevante. Exemple:

În 1971, a fost fondată the Town of Whitchurch-Stouffville, care includea the Village of Stouffville din Ontario.

Pentru o lucrare publicată înainte de 1971 și pe care apare Stouffville, se va folosi vedeta:
Stouffville (Ont.)

Pentru o lucrare publicată în 1971 sau ulterior și pe care apare Stouffville, se va folosi vedeta:
Stouffville (Whitchurch-Stouffville, Ont.)

În 1971, Pakistanul de Est devine Bangladesh. O colectivitate care a funcționat și după modificarea numelui țării, va folosi ultimul nume al țării chiar și pentru exemplarele relevante doar pentru colectivitatea respectivă în perioada în care țara purta numele Pakistanul de Est, de exemplu

Institution of Engineers (Bangladesh)
și nu Institution of Engineers (Pakistanul de Est)

REGULA 23.4. ADĂUGIRI

23.4A. Punctuația

Toate adăugirile la numele de locuri folosite ca elemente de intrare sunt incluse în paranteze rotunde.

Staunton (Va.)

Când întregul nume de loc se folosește ca adăugire, este inclus în paranteze cu o virgulă înaintea numelui teritoriului mai mare. Exemplu:

Second Presbyterian Church (Staunton, Va.)

23.4B. Regula generală

Se adaugă la numele de loc (altul decât cel de țară sau stat etc. listate la 23.4C1 sau 23.4D1) numele teritoriului mai mare conform instrucțiunilor de la 23.4C-23.4F.

Pentru instrucțiuni suplimentare privind numele de loc folosite ca vedete pentru guverne, vezi 24.6. Pentru instrucțiuni privind abrevierile unor nume de locuri folosite ca adăugiri, vezi Anexa B din *AACR2R*.

Într-o interpretare a acestei reguli, LC precizează trei cazuri pentru care regulile 23.4C-23.4F nu oferă nicio recomandare (*CSB* 41:44-45):

1) Dacă o insulă sau un grup de insule este o jurisdicție, se va adăuga numele jurisdicției mai mari doar atunci când insula sau grupul de insule se află în apropierea jurisdicției mai mari. Exemple:

Insula Guardia (Spania)
Insulele Madeira

2) Dacă un teritoriu mai mare care este adăugat și-a schimbat numele, iar teritoriul mai mic a existat în ciuda schimbării numelui, se va adăuga numele actual al teritoriului mai mare cu o trimitere de la locul cu numele anterior al teritoriului mai mare. Exemplu:

Georgetown (Guyana)

cu o trimitere de la:

Georgetown (Guyana Britanică)

3) Adăugirile recomandate la regula 24.6 nu se vor adăuga ca parte a calificativului adăugat conform recomandării de la 23.4B. Exemplu:

St. Romuald (Québec)
și nu St. Romuald (Québec, Provincie)

23.4C. Locuri din Australia, Canada, Malaysia, Statele Unite ale Americii, U.R.S.S. sau Iugoslavia

23.4C1. State etc.

Nu se face nicio adăugire la numele unui stat, unei provincii etc. din Australia, Canada, Malaysia, Statele Unite ale Americii, U.R.S.S. sau Iugoslavia. Exemple:

California
și nu California (SUA)

Hrvatska Croația
și nu Hrvatska Croația (Iugoslavia)

LC face trimiteri de la numele statelor din Malaysia care primesc calificativul „(Malaysia)” (*CSB* 41:46). Exemple:

Kedah

cu trimitere de la:

Kedah (Malaysia)

Pentru republicile constituente ale fostei Uniuni Sovietice (înainte de 1992) și statele lor succesoare (după 1991), LC folosește următoarele vedete (CSB 109:31-32):

R.S.S. Armenească	Armenia
R.S.S. Azerbaidjană	Azerbaidjan
R.S.S. Belarusă	Belarus
Estonia	Estonia
R.S.S. Georgiană	Georgia
R.S.S. Kazahă	Kazahstan
R.S.S. Kirghiză	Kîrgîzstan
Letonia	Letonia
Lituania	Lituania
R.S.S. Moldovenească [înainte de 1990]	Moldova [după 1989]
R.S.F.S Rusă	Rusia
R.S.S. Tadjikă	Tadjikistan
R.S.S. Turkmenă	Turkmenistan
Ucraina	Ucraina
R.S.S. Uzbekă	Uzbekistan

23.4C2 Alte locuri

Dacă locul se află într-un stat, provincie, teritoriu etc. care aparține uneia dintre țările listate mai sus, se adaugă numele statului etc. în care este localizat. Locurile situate în orașe se redau conform regulii 23.4F2. Exemple:

Delmont (Pa.)
Montreal (Québec)
Melbourne (Vic.)

23.4D. Locuri din Insulele Britanice

23.4D1. Nu se face nicio adăugire la numele următoarelor insule din cadrul Insulelor Britanice: Anglia, Republica Irlanda, Irlanda de Nord, Scoția, Țara Galilor, Insula Man, Insulele Canalului.

23.4D2. Pentru un teritoriu din Insulele Britanice, se adaugă la vedetă, după caz, unul din următoarele nume: Anglia, Irlanda (pentru Republica Irlanda), Irlanda de Nord, Scoția, Țara Galilor, Insula Man sau Insulele Canalului. Exemple:

Antrim (Irlanda de Nord)
Warwickshire (Anglia)
Ayrshire (Scoția)
Cambridge (Anglia)
Mold (Țara Galilor)
Tralee (Irlanda)

23.4E. Alte locuri

Se adaugă la numele de loc care nu a fost cuprins în regulile de la 23.4C-23.4D numele țării în care este localizat. Exemple:

Lund (Suedia)
Siena (Italia)
Rio de Janeiro (Brazilia)

23.4F. Adăugiri suplimentare

Dacă adăugirile de la regulile 23.4C-23.4E nu sunt suficiente pentru a diferenția două locuri cu același nume, se adaugă un cuvânt sau o sintagmă folosită, de obicei, împreună cu acestea sau se adaugă înaintea numelui teritoriului mai mare numele teritoriului mai mic corespunzător. Exemple:

Mount Vernon (Westchester County, N.Y.)
Mount Vernon (Erie County, N.Y.)

De asemenea, pentru un loc greu de identificat, de exemplu o comunitate din cadrul unui oraș, se adaugă înaintea numelui teritoriului mai mare numele teritoriului mai mic corespunzător. Exemple:

Bregninge (Svendborg, Danemarca)
Chinatown (San Francisco, Calif.)

REGULA 23.5. NUME DE LOCURI CARE INCLUD SAU NECESITĂ UN TERMEN CE INDICĂ UN TIP DE JURISDICȚIE

23.5A. Dacă prima parte a numelui unui loc este un termen care indică un tip de jurisdicție, iar locul este, de obicei, listat la alt element din nume în sursele de referință dintr-o țară, se omite termenul care indică tipul de jurisdicție. Exemplu:

Kreis Lippe din Germania este, de obicei, listat la Lippe în listele publicate în limba germană.

Vedeta: Lippe (Germania : Kreis)

[Notă: În acest exemplu, termenul *Kreis* este omis din nume conform acestei reguli, dar este adăugat în calificativ pentru a diferenția numele de cel al principatului *Lippe*, conform recomandărilor din *AACR2R* capitolul privind denumirile de colectivități]

În toate celelalte cazuri se include termenul care indică tipul de jurisdicție. Exemplu:

Dutchess County (N.Y.)

Notă: Se include termenul *district* pentru districtele din Statele Unite ale Americii, chiar dacă multe atlase geografice listează districtele la nume sub titlul de capitol *districte*, omițând astfel cuvântul *district* din nume. De remarcat că termenul *district* este trecut în clar. Majoritatea districtelor din Statele Unite ale Americii au fost stabilite în trecut de LC și alte biblioteci prin folosirea prescurtării *Co.* și sunt modificate de LC ori de câte ori se ivește prilejul folosirii unui district.

23.5B. Uneori, un nume de loc nu include un termen care indică un tip de jurisdicție, iar un astfel de termen este necesar pentru a diferenția două locuri cu același nume. În acest caz se aplică regula 24.6. Exemplu:

Chimaltenango (Guatemala : Dept.)

[Notă: Există și un principat cu numele Chimaltenango.]

Notă: LC continuă să abrevieze *Departament* prin *Dept.*, deși nu este permisă abrevierea termenului în vedetă conform Anexei B, „Abrevieri” (CSB 32:58)